

LC

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 42.419/2
DU 8 MARS 2007

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 2 mars 2007, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi "portant assentiment à la convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement des États-Unis d'Amérique tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, signée à Bruxelles le 27 novembre 2006", a donné l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"De dringendheid wordt gemotiveerd door het feit dat Belgische en Amerikaanse economische milieus veel hoop stellen in deze nieuwe Overeenkomst. Om deze verwachting te beantwoorden wensen de Belgische en Amerikaanse autoriteiten alles in het werk te stellen opdat de Oovereenkomst zo spoedig mogelijk in werking zou kunnen treden en dit, in elk geval, voor eind 2007. Dit zal alleen bekomen kunnen worden, indien het Belgisch parlement de Overeenkomst goedkeurt voor zijn ontbinding, te wijten aan de komende parlementsverkiezingen. De administraties die bij dit dossier betrokken zijn hebben de ondertekening van en de parlementaire instemming met deze Overeenkomst voorbereid met de gewenste snelheid."

*

* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Projet de loi d'assentiment

Intitulé

Le projet contient en ses articles 3 à 8 plusieurs dispositions importantes dérogeant à la loi fiscale belge pour adapter celle-ci à la Convention.

.../...

Dès lors, il serait opportun d'ajouter à l'intitulé du projet "et adaptant la législation fiscale belge à certaines dispositions de ladite Convention".

Article 1er

Le Conseil d'État a recommandé à plusieurs reprises, la méthode consistant à intégrer dans la loi d'assentiment les adaptations corrélatives à la loi fiscale interne, comme le fait l'avant-projet de loi présentement examiné, ce qui a pour conséquence qu'étant considérées comme faisant partie intégrante de la loi d'assentiment, celles-ci sont adoptées par les deux Chambres, selon la procédure prévue à l'article 77, 6/, de la Constitution.

Cette interprétation de l'article 77, 6/, de la Constitution est justifiée dans ce type de cas parce que les dispositions de droit interne en question sont nécessaires aux fins de permettre que la Convention produise son plein et entier effet en droit interne, sans discussion possible, et parce qu'elles constituent en quelque sorte le corollaire à l'assentiment à la Convention ⁽¹⁾.

Article 3

Invité à éclairer la portée de l'article 3 du projet, le fonctionnaire délégué a donné un exemple qui est, en substance, le suivant.

Un résident de la Belgique reçoit au titre d'un emploi salarié des rémunérations d'un emploi exercé aux États-Unis et remplit les conditions prévues par l'article 14-2 de la Convention pour que ces rémunérations ne soient imposables qu'en Belgique, à savoir :

- a) il séjourne aux États-Unis pendant une ou des périodes n'excédant pas au total 183 jours durant toute période de 12 mois commençant ou se terminant durant la période imposable considérée et

⁽¹⁾ Voir par exemple l'avis 31.843/2/V, donné le 14 août 2001.

- b) les rémunérations sont payées par un employeur qui n'est pas un résident des États-Unis, et
- c) la charge des rémunérations n'est pas supportée par un établissement stable que cet employeur a aux États-Unis.

Dans cette hypothèse, lesdites rémunérations de ce résident belge restent taxables aux États-Unis si celui-ci est un citoyen des États-Unis, pendant dix ans à dater de son installation en Belgique (Convention, article 4-1), mais les États-Unis déduisent de l'impôt américain l'impôt perçu en Belgique (article 22-2-a).

En ce qui concerne les rémunérations ainsi réalisées et imposées aux États-Unis, l'article 3 du projet écarte la réduction de moitié de l'impôt belge prévue par l'article 156, 2/, du CIR.

Eu égard à l'extrême complexité de la situation envisagée, il serait souhaitable que l'exposé des motifs soit complété par un exemple.

Convention

Article 21 (limitation des avantages)

Selon le commentaire consacré par l'exposé des motifs à l'article 21 de la Convention, la mesure prévue par cette stipulation au paragraphe 7 devrait rendre l'ensemble de l'article 21 compatible avec les obligations de la Belgique au regard du traité sur l'Union Européenne.

L'exposé des motifs n'indique pas l'incidence que pourrait avoir le droit communautaire sur l'application de l'article 21, § 7.

Le commentaire de l'article doit être complété à ce sujet.

Signatures de la Convention

Il est d'usage de transmettre au Conseil d'État le fac-similé de la Convention signée par les Parties contractantes; le signataire belge doit, par ailleurs, être identifié.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
Madame	M. BAGUET,	
Monsieur	J. KIRKPATRICK,	assesseur de la section de législation,
Madame	B. VIGNERON,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON

Y. KREINS

LC

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.419/2
VAN 8 MAART 2007

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 2 maart 2007 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika tot het vermijden van dubbele belasting en van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 27 november 2006", heeft het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief als volgt :

"De dringendheid wordt gemotiveerd door het feit dat Belgische en Amerikaanse economische milieus veel hoop stellen in deze nieuwe Overeenkomst. Om deze verwachting te beantwoorden wensen de Belgische en Amerikaanse autoriteiten alles in het werk te stellen opdat de Overeenkomst zo spoedig mogelijk in werking zou kunnen treden en dit, in elk geval, voor eind 2007. Dit zal alleen bekomen kunnen worden, indien het Belgisch parlement de Overeenkomst goedkeurt voor zijn ontbinding, te wijten aan de komende parlementsverkiezingen. De administraties die bij dit dossier betrokken zijn hebben de ondertekening van en de parlementaire instemming met deze Overeenkomst voorbereid met de gewenste snelheid."

*

* *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Ontwerp van goedkeuringswet

Opschrift

De artikelen 3 tot 8 van het ontwerp bevatten verscheidene belangrijke bepalingen die van de Belgische fiscale wet afwijken om ze aan de Overeenkomst aan te passen.

.../...

Bijgevolg zou het raadzaam zijn het opschrift van het ontwerp aan te vullen met de woorden "en tot aanpassing van de Belgische fiscale wetgeving aan sommige bepalingen van de voormelde Overeenkomst".

Artikel 1

De Raad van State heeft reeds herhaaldelijk de methode aanbevolen die erin bestaat, zoals in het onderzochte voorontwerp van wet geschiedt, de met de goedkeuringswet samenhangende aanpassingen van de interne fiscale wet in de goedkeuringswet op te nemen, wat tot gevolg heeft dat ze, aangezien ze beschouwd worden als bepalingen die noodzakelijk deel uitmaken van de goedkeuringswet, door de twee Kamers worden goedgekeurd volgens de procedure bepaald in artikel 77, 6/, van de Grondwet.

Die interpretatie van artikel 77, 6/, van de Grondwet is in dit soort gevallen gerechtvaardigd omdat de betrokken bepalingen van intern recht noodzakelijk zijn om de Overeenkomst volkomen gevolg te laten hebben in het interne recht, zonder dat enige discussie mogelijk is, en omdat ze het logische gevolg zijn van de instemming met die Overeenkomst ⁽¹⁾.

Artikel 3

Naar aanleiding van het verzoek om de reikwijdte van artikel 3 van het ontwerp te verduidelijken, heeft de gemachtigde ambtenaar een voorbeeld gegeven dat in hoofdzaak hierop neerkomt.

⁽¹⁾ Zie bijvoorbeeld advies 31.843/2/V, dat op 14 augustus 2001 is uitgebracht.

Een inwoner van België verkrijgt beloningen ter zake van een in de Verenigde Staten uitgeoefende dienstbetrekking en voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 14-2 van de Overeenkomst die vervuld moeten zijn, willen die beloningen niet belastbaar zijn in België, namelijk :

- a) hij verblijft in de Verenigde Staten gedurende een tijdvak of tijdvakken die tijdens enig tijdperk van twaalf maanden dat aanvangt of eindigt tijdens het betrokken belastbaar tijdperk een totaal van 183 dagen niet te boven gaat en
- b) de beloningen worden betaald door een werkgever die geen inwoner van de Verenigde Staten is en
- c) de beloningen komen niet ten laste van een vaste inrichting die de werkgever in de Verenigde Staten heeft.

In dat geval blijven de voormelde beloningen van die inwoner van België belastbaar in de Verenigde Staten als hij bij zijn vestiging in België al tien jaar burger van de Verenigde Staten is (Overeenkomst, artikel 4-1), maar de Verenigde Staten brengen de in België geïnde belasting in mindering van de Amerikaanse belasting (artikel 22-2-a).

In verband met de beloningen die aldus in de Verenigde Staten behaald en belast worden, wordt in artikel 3 van het ontwerp bepaald dat de vermindering tot de helft van de Belgische belasting waarin artikel 156, 2/, van het WIB voorziet, daarop niet van toepassing is.

Gelet op de uiterste complexiteit van het beoogde geval, zou het wenselijk zijn de memorie van toelichting aan te vullen met een voorbeeld.

Overeenkomst

Artikel 21 (beperking van de voordelen)

Volgens de commentaar die in de memorie van toelichting aan artikel 21 van de Overeenkomst wordt gewijd, zou de maatregel waarin paragraaf 7 van dit artikel voorziet, het geheel van de bepalingen van artikel 21 verenigbaar moeten maken met de verplichtingen van België ten opzichte van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

In de memorie van toelichting wordt niet aangegeven welk gevolg het gemeenschapsrecht zou kunnen hebben voor de toepassing van artikel 21, § 7.

De artikelsgewijze bespreking zou in dit verband moeten worden aangevuld.

Ondertekening van de Overeenkomst

Gewoonlijk wordt aan de Raad van State het facsimile overgezonden van de Overeenkomst die door de overeenkomstsluitende Partijen is ondertekend; bovendien behoort te worden aangegeven wie de Overeenkomst voor de Belgische Staat heeft ondertekend.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
Mevrouw	M. BAGUET,	
de Heer	J. KIRKPATRICK,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	B. VIGNERON,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS